

IX. (9.r.) - učivo od 8. 3. do 12. 3. 2021

Český jazyk:

Koncovky přičestí minulého – rod ženský, vyhledávání a pravopis (učebnice str. 51)

Zopakuj si rod mužský životný, neživotný

Úkol - doplň přímo sem:

1) Učebnice str. 49, cvič.: 3

2) Učebnice str. 50, cvič.: 6

Pokud je podmět rodu ženského, v přičestí minulém píšeme tvrdé y.

příklad: Dívky **tančily** na zahradě.

Na stole **stály** vázy.

Úkol - doplň přímo sem:

3) Učebnice str. 52, cvič.: 9 (napiš 4 věty)

4) Doplň koncovku přičestí:

Vlaštovky seděl_ na drátě. Květiny ve váze zvadl_. Kočky se vyhříval_ na slunci.

Sloh:

Oslava narozenin – sestavení pozvánky

Úkol - doplň přímo sem:

Zkus napsat pozvánku, kde zveš své kamarády na oslavu narozenin. Na pozvánce by mělo být datum, čas, místo konání, a kdo je zve.

Čtení:

DČ, čtenářská dílna – četba z libovolné knihy. Rébusky a rébusy.

Úkol - doplň přímo sem:

Najdi si doma nějakou svoji oblíbenou knihu, část si ji přečti, potichu, potom někomu nahlas. A můžeš si s ním o knize povídat.

1) Napiš název a autora knihy, čtyři až pět vět, o čem kniha je.

Matematika:

Aplikace dělení přirozených čísel ve slovních úlohách, dělení s přesností na desetiny, setiny, tisíciny. (Učebnice str. 14)

Zopakuj si násobení desetinných čísel (nezapomeň na správné oddělení počtu desetinných míst odzadu)

Úkol – doplň přímo sem:

1) 1,25	16,37	1,5
. 8	. 1,2	. 2,3
_____	_____	_____

Dělení ve slovních úlohách (učebnice str. 14, příklad 1 – prostuduj si pozorně řešení této úlohy a opiš ji sem)

Úkol – doplň přímo sem:

2) Učebnice str. 13, cvič.: 3

Přečti si slovní úlohu, proved' zápis, vypočítej a proved' odpověď.

Při dělení někdy postupujeme tak, že chceme, abychom neměli žádný zbytek. Potom tedy počítáme s přesností na desetiny, setiny a tisícin.

příklad: $625 : 3 = 208, \mathbf{3}$

02   počítali jsme s přesností na desetiny
25
10
10

Úkol – doplň přímo sem:

3) Učebnice str. 15, cvič.: 9 (2 příklady)

Geometrie:

Objem těles – jednotky objemu (učebnice str. 75-76), převody jednotek

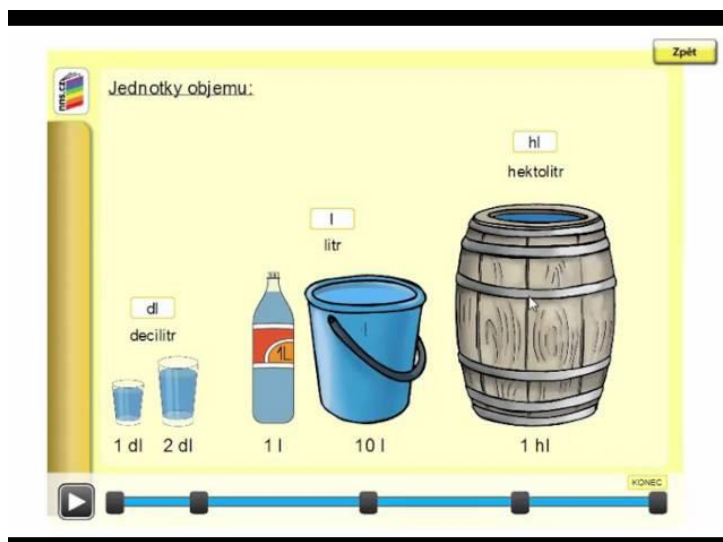
Jednotkou objemu je 1 m^3 (jeden metr krychlový), 1 cm^3 , 1 km^3 , 1 dm^3

Objem kapalin měříme většinou v litrech. Do nádoby o objemu 1 dm^3 se vejde právě 1 litr.

$1 \text{ l} = 1 \text{ dm}^3$

Úkol – doplň přímo sem:

1) Pro převod jednotek využij vzorové příklady na str. 76. Tam si vyber 4 příklady a pro zapamatování si je sem napiš.

Další jednotky objemu:	
Krychlový decimetr	1 dm^3
Krychlový centimetr	1 cm^3
Krychlový milimetr	1 mm^3
Převodní vztahy:	
$1 \text{ m}^3 = 1\,000 \text{ dm}^3$	$1 \text{ dm}^3 = 0,001 \text{ m}^3$
$1 \text{ dm}^3 = 1\,000 \text{ cm}^3$	$1 \text{ cm}^3 = 0,001 \text{ dm}^3$
$1 \text{ cm}^3 = 1\,000 \text{ mm}^3$	$1 \text{ mm}^3 = 0,001 \text{ cm}^3$

Dějepis:

Důsledky 2. světové války.

Zopakuj si průběh 2. světové války, osvobození republiky (učebnice str. 33-35, dále 28-29)

Druhá světová válka je největším a nejstrašnějším válečným konfliktem, který lidstvo doposud prožilo. Svým rozsahem, nasazením a počtem obětí jednoznačně převyšuje všechny předchozí válečné konflikty. Ve válce bylo zapojeno téměř padesát států a přes sto milionů vojáků. Válka stála 50 až 60 milionů lidských životů – z nichž počet zabitých civilistů mírně převyšuje počet zabitých vojáků.

Celkové **škody** jsou odhadovány na čtyři biliony amerických dolarů – přímé válečné náklady byly stanoveny na 900 miliard amerických dolarů. Válka se přímo či nepřímo dotkla valné většiny lidstva – odhady se blíží až osmdesáti procentům veškerého lidstva žijícího v té době na Zemi.

Ještě více než v první světové válce sehrála důležitou roli **věda a technika**. Vědecký výzkum měl velkou roli a nejnovější vědecké a technické objevy byly ihned uplatňovány v praxi – například radar, raketová technika, atomová bomba. Pro komunikaci se klíčovou stala kryptografie – hledání co možná nejbezpečnějšího způsobu přenosu zpráv za pomoci šifrovacích technik. Zde slavili úspěch Spojenci, kteří rozluštili německý kódovací systém za použití přístroje Enigma; četli též válečné zprávy, které si mezi sebou předávali Japonci.

Na konečném vítězství měla roli nejen aktuální vojenská převaha, ale také hospodářství a **ekonomická síla** válčících stran. Pro Spojence nepříliš dobrou situaci na počátku války, kdy Německo vyrábělo více zbraní, významným způsobem zvrátil až plný nástup Spojených států amerických, kdy Spojenci vyráběli trojnásobek válečných potřeb než síly Osy.

Vítězství Spojenců ve druhé světové válce rovněž do jisté míry znamenalo vítězství demokracie nad totalitním režimem praktikujícím ty nejbrutálnější formy násilí včetně rasové diskriminace a genocidy. Ta byla zaměřena především proti Židům – označujeme ji jako **holocaust**. Počet obětí holocaustu odhadujeme na sedm až deset milionů Židů, přičemž mnoho dalších bylo vězněno v koncentračních táborech, kde byli vystavováni mučení, nejrůznějším sadistickým pokusům, nuceni k tvrdé práci a rovněž zabíjeni – systematicky i pro zábavu nacistických vojáků. Celkem prošlo koncentračními tábory až 26 milionů vězňů.

Politické důsledky

Vítězství demokracie dávalo západním státům naději, že se situace zlepší i v Sovětském svazu. Tak se bohužel nestalo, naopak Stalin svoje represe po skončení války ještě vyostřil. Navíc se vliv Sovětského svazu a komunistického režimu ještě rozšířil – jednalo se o území, které bylo osvobozeno Rudou armádou. Jedinou výjimkou bylo Rakousko, Finsko a částečně Jugoslávie.

Druhá světová válka opět změnila politickou mapu světa. Po jejím skončení se vytvořily dva mocenské bloky, v jejichž čele stály dvě supervelmoci – Sovětský svaz na straně jedné a Spojené státy americké na straně druhé. Obě supervelmoci disponovali atomovou bombou (USA 1945, SSSR 1949) a posléze také ještě ničivější vodíkovou bombou (USA 1952, SSSR 1953).

Důsledky 2. světové války pro Evropu

- **důsledky druhé světové války pro Evropu:**
- obrovské materiální ztráty – oslabení ekonomik evropských zemí
- evropské ekonomiky orientovány na válečnou produkci
- nutnost vypořádat se s válečnými zločinci (Norimberský proces)
- silný politický vliv SSSR
- bipolární rozdělení Evropy i světa (studená válka)
- ztráta zázemí mimoevropských kolonií

Úkol - doplň přímo sem:

1) Kolik lidí zemřelo ve 2. sv. válce?

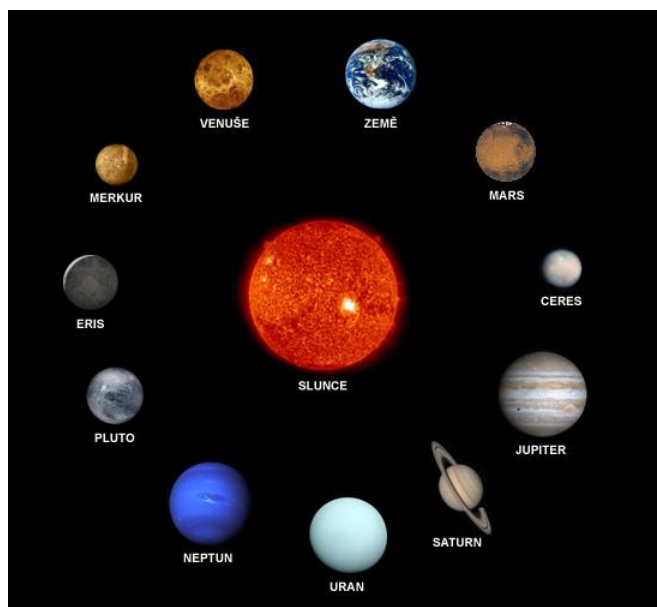
2) Proti které skupině obyvatel byl zaměřen holocaust?

3) Jaké 2 mocenské bloky vznikly po 2. sv. válce?

Fyzika:

Sluneční soustava.

Zopakuj si: typy elektráren (jaderná, větrná, tepelná, vodní, sluneční - solární), **porovnání elektráren**

Sluneční soustava je planetární systém hvězdy známé pod názvem Slunce, ve kterém se nachází planeta Země. Systém tvoří především 8 planet, 5 trpasličích planet, přes 150 měsíců planet a další menší tělesa jako planetky, komety, meteoroidy apod.

Vědecká teorie jejího vzniku předpokládá, že před více než 4,6 miliardami let se v Galaxii začaly shlukovat částice prachu a plynu – vznikal jakýsi obrovský prachoplynný mrak. Pravděpodobně přeměna nedaleké hvězdy v supernovu, kterýžto děj doprovázely tlakové vlny, přiměla mračno k pohybu. Částice prachu a plynu se zformovaly do prstenců rotujících kolem hustého a hmotného středu mraku. Jak se mračno hroutilo, prach a plyny byly gravitační silou přitahovány do jeho středu, kde se zvyšovala teplota. Jádro mračna se ohřálo natolik, že v něm začala probíhat termonukleární reakce. Vzniklo Slunce a s ním se objevil sluneční vítr, jenž „rozfoukal“ zbylý prach a plyn směrem ke vznikajícím planetám.

Úkol - doplň přímo sem:

- 1) Kolik má sluneční soustava planet?
- 2) Středem vesmíru je Země nebo Slunce (podtrhni správnou odpověď)
- 3) Co dále patří do sluneční soustavy?
- 4) Kdy vznikla sluneční soustava?

Chemie:

Hydroxidy – názvosloví, zástupci: hydroxid vápenatý, sodný, amonný (učebnice str. 28)
Zopakuj si: kyseliny

Nejznámější kyseliny jsou: kyselina dusičná, kyselina sírová, kyselina chlorovodíková.

Kyselina dusičná – používá se k výrobě dusíkatých hnojiv, léčiv, plastů, výbušnin.

Kyselina sírová – používá se k výrobě hnojiv, výbušnin, barviv, textilu.

Kyselina chlorovodíková – používá se k čištění WC, k čištění plechů před letováním a smaltováním, k výrobě plastů a barviv.

Hydroxidy jsou anorganické sloučeniny obsahující skupinu OH. Jsou to většinou žíravé látky, proto je nutné s nimi pracovat v ochranných prostředcích.

Příklady na procvičení	
1. hydroxid sodný	1. NaOH
2. hydroxid železitý	2. Fe(OH) ₃
3. hydroxid hořečnatý	3. Mg(OH) ₂
4. hydroxid vápenatý	4. Ca(OH) ₂
5. hydroxid draselný	5. KOH
6. hydroxid olovičitý	6. Pb(OH) ₄
7. hydroxid měďnatý	7. Cu(OH) ₂

Nejdůležitější hydroxid - hydroxid sodný - se vyrábí elektrolýzou solanky. Reakce probíhá takto: $\text{NaCl} \rightarrow \text{Na}^+ + \text{Cl}^-$

Jelikož reakce probíhá ve vodném prostředí a sodík reaguje s vodou, probíhá reakce dále takto: $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$

Zvláštní pozornost si zaslouží **hydroxid amonný**. Vyskytuje se pouze ve vodném roztoku a samovolně se rozkládá na vodu a amoniak. $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} \leftrightarrow \text{NH}_3 \cdot \text{H}_2\text{O} \leftrightarrow \text{NH}_4\text{OH}$

Hydroxid vápenatý, též známý jako hašené vápno, průmyslově se vyrábí reakcí páleného vápna, tedy oxidu vápenatého, s vodou, dle rovnice: $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca(OH)}_2$

Jakožto vápno se využívá ve stavebnictví. Při tuhnutí reaguje se vzdušným oxidem uhličitým, dle rovnice: $\text{Ca(OH)}_2 + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$

Hydroxid sodný je chemická látka, která se používá na pročištění ucpaného odpadního potrubí. Zde se využívá toho, že je hydroxid sodný velice žíravý, a že při rozpouštění ve vodě stoupá teplota. Několik peciček hydroxidu sodného se vhodí do odpadu a zalije se horkou vodou. Hydroxid ohřeje vodu, díky čemuž se voda začne vařit, roztok vařícího hydroxidu sodného začne leptat překážky v potrubí. Hydroxid sodný se taktéž využívá na čištění sazí. Tato látka se hojně využívá v organické i anorganické chemii.

Hydroxid hořečnatý se používá jako antacid, tedy při neutralizaci překyseleného žaludku.

Úkol - doplň přímo sem:

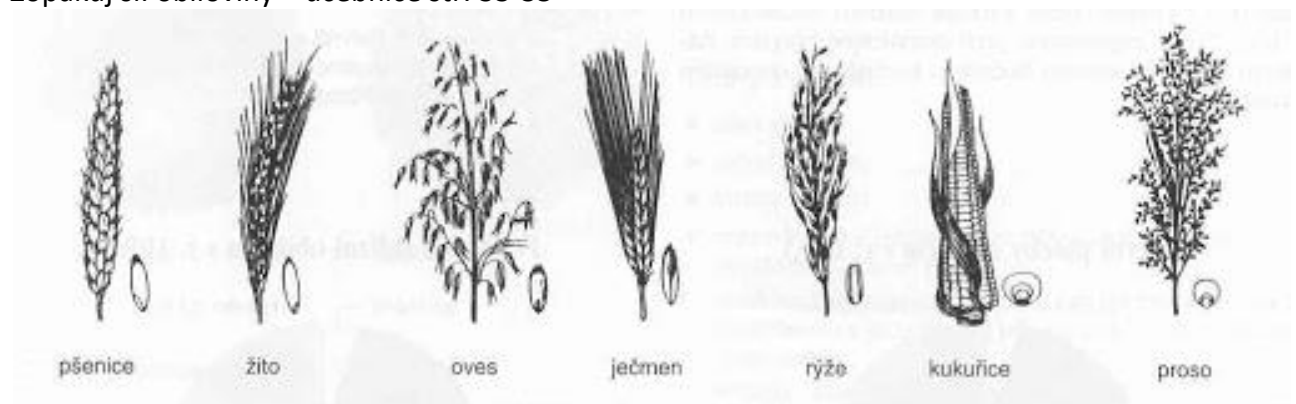
1) Napiš názvy 2 hydroxidů:

2) Jak se jinak nazývá hydroxid vápenatý, a kde se používá?

Přírodopis:

Zelenina – rozdělení, druhy, význam v potravě (učebnice str. 36)

Zopakuj si: obiloviny – učebnice str. 33-35

Rozdělení zeleniny: plodová, kořenová, listová, košťálová...

Zelenina obsahuje důležité vitamíny a minerály, které jsou důležité pro zdravý vývoj člověka např. mrkev – vitamín A, špenát – železo

Jako zelenina jsou označovány jedlé části kulturních jednoletých nebo dvouletých rostlin. V některých případech též části (pokud jsou různé od plodů) víceletých rostlin. Mezi zeleninu ale nepatří plodiny s přesnějším zařazením (obilniny, luštěniny, zvláště ty, které jsou pěstovány pro semeno). Zelenina je v potravě důležitým zdrojem vitamínů, minerálních látek, vlákniny a dalších prospěšných látek. Některé její druhy se využívají v gastronomii jako koření nebo ve fytoterapii jako léčivky.

Mnohé jiné druhy zeleniny jsou pak předmětem sporů, zda jde o ovoce, nebo zeleninu (například melouny, papriky, rajčata). Za zeleninu se obecně považuje rostlina bylinného charakteru, která se převážně dá konzumovat celá nebo z větší části (až na výjimky). Za ovoce se považují většinou plody víceletých rostlin (stromů, keřů, polokeřů či jahodníku). U ovocných druhů je předpoklad vytrvalosti a opakování produkce plodů.

Zelenina se rozděluje do několika skupin. Některé se prolínají, tedy tatáž plodina může být ve více druzích. Nejčastěji podle částí rostliny, pro které je především pěstována:

- o Plodová zelenina - tykvovitě druhy, jako okurky, melouny, rajčata, lilek
- o Kořenová zelenina - mrkev, řepa, celer, tuřín, ředkvička, křen
- o Listová zelenina - salát, špenát
- o Lusková zelenina - hrách, fazole, čočka, sója
- o Cibulová zelenina - čeleď liliovitých, cibule, česnek, pórek
- o Košťálová zelenina - brukvovité druhy, zelí, kapusta, květák, brokolice
- o Kořeninová zelenina - řazená i podle názvu mezi koření, patří sem majoránka, kmín, kopr, fenykl

další skupiny :

- o Víceletá zelenina
- o Mořská zelenina, upravené mořské řasy, jako je Aonori, Nori

Zelenina obsahuje důležité vitamíny a minerály, které jsou důležité pro zdravý vývoj člověka např. mrkev – vitamín A, špenát – železo

Úkol - doplň přímo sem:

- 1) Napiš 2 příklady listové zeleniny.
- 2) Napiš 2 příklady kořenové zeleniny.
- 3) Napiš jeden pokrm, který se připravuje ze zeleniny:

Zeměpis:

Cestujeme a poznáváme svět, významné památky světa

Cestovní ruch a rekreace jsou důležitou složkou hospodářství všech zemí. Lidé cestují po své vlasti nebo do zahraničí. Poznávají přírodu, památky, historii, způsob života. Cestovní ruch patří do oblasti služeb. Zahrnuje osobní dopravu, ubytování, stravování, kulturní programy, služby průvodce apod. Cestujeme individuálně nebo s cestovní kanceláří. Při cestě do zahraničí je dobré uzavřít cestovní pojištění pro případ nemoci nebo úrazu.

Hlavní turistické oblasti – oblast kolem Středozevního moře, Alpy, Paříž, Londýn, Řím, Praha, Vídeň, v Africe památky Egypta, v Americe pobřeží Kalifornie, velká americká města. V Asii pohoří Himaláj, Thajsko, památky Indie a Číny.

Významné památky světa: v oblasti kulturního dědictví jsou to vzácné budovy, malby, sochy. Z přírodního dědictví je to území výskytu vzácných zvířat, mimořádné geologické útvary.

Světová organizace UNESCO pečuje o tyto památky.

Nejvýznamnější památky: Eiffelova věž v Paříži, Akropole v Řecku, Koloseum v Římě, Šikmá věž v Pise, Velká čínská zeď v Číně, Modrá mešita v Istanbulu, pyramidy v Gíze v Egyptě. Socha Svobody v USA, mrakodrapy v New Yorku, Machu Picchu v Peru, Velký bariérov útes v Austrálii, budova opery v Sydney.

Elektronická učebnice - I. stupeň   Základní škola Děčín VI, Na Stráni 879/2 – příspěvková organizace   Svět kolem nás

114.1 CESTUJEME PO EVROPĚ

Autor: Mgr. Hana Kopčanová

esf evropský sociální fond v ČR   EVROPSKÁ UNIE   INVESTIČNÍ AKČNÍ PROGRAM   OP Vzdělávání   INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkol - doplň přímo sem:

1) Co poznávají lidé při cestování?

2) Co poskytují služby cestovních kanceláří?

3) Jak se jmenuje organizace, která pečuje o památky?

4) Napiš 3 nejvýznamnější památky světa:

Výchova k občanství:

Volby do EU, využití konzulátu nebo velvyslanectví pro člena jiného státu

Zopakuj si: poskytování služeb v EU, studium v EU.

Volby v Evropské unii se konají každých pět let na základě všeobecného hlasovacího práva. Poslanci Evropského parlamentu jsou takto přímo voleni od roku 1979. Evropské politické strany mají za tímto účelem právo pořádat kampaň v rámci celé Evropské unie. V současné době má Evropský parlament 705 poslanců. Současných 21 českých zástupců bylo zvoleno ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2019.

Neexistuje jednotný volební systém pro volby do Evropského parlamentu, každý členský stát si může zvolit svůj vlastní systém, ale přitom musí dodržet tři podmínky. Počet poslanců je určen poměrně podle počtu obyvatel členských států.

Konzul je podle mezinárodního práva úředník, který zastupuje svou zem (vysílající stát) v jiné zemi (přijímající stát) v oblasti obchodu, hospodářství, vědecké spolupráce a dopravy a mimo to je pověřen vízovými, pasovými a přistěhovaleckými záležitostmi; na politickém poli nemá konzul žádnou pravomoc. Úřad zahraniční země, který vyřizuje konzulární záležitosti, se nazývá konzulát. Ve velkých městech mnohdy působí generální konzuláty států.

Velvyslanectví zastupují Českou republiku v přijímajícím státě. Zastupitelská mise ve své činnosti vychází z koncepce zahraniční politiky ČR. Vyslanec ve všeobecném významu slova je osoba, která je jedním státem vysílána do státu druhého, aby zde zastupovala zájmy státu prvního. V užším smyslu slova je tento pojem dnes užíván pro diplomatického zástupce státu v jiné zemi, se kterou existují diplomatické styky na úrovni vyslanectví (taková zastoupení existují dnes však jen zřídka, většina států pěstuje styky na úrovni velvyslanectví).

Úkol - doplň přímo sem:

1) Za jak dlouho se konají volby v Evropské unii?

2) Kolik má Evropský parlament poslanců?

3) Kdo je konzul?

4) Co má na starosti velvyslanec?

Informatika:

Seznámení s formáty souborů. Nastudujte, příště nás čeká test!!!

Formáty

Pokaždé, když pracujeme s počítačem, využíváme soubory různého formátu. To znamená, že textové soubory mají formát – tzv. koncovku – úplně jiný než tabulkový procesor, nebo hudba. Pomocí formátu můžeme soubory od sebe snadno odlišit a dopředu odhadnout o jaký typ souboru se jedná – text, obrázek, hudba, video apod. Např: doc, mp3, mp4, pdf, html, gif, avi, atd.

Formáty a jejich koncovky:

Textové:

- .doc - Microsoft Word (verze do 2003)
- .docx - Microsoft Word (verze od 2007)
- .txt - Word Pad
- .odt - Open Office

Prezentační:

- .ppt - Microsoft Power Point (verze do 2003)
- .pptx - Microsoft Power Point (verze od 2007)
- .pps - Microsoft Power Point Show
- .odp - Open Office

Tabulkové:

- .xls - Microsoft Excel (verze do 2003)
- .xlsx - Microsoft Excel (verze od 2007)
- .odf - Open Office

Grafické:

- .jpg/.jpeg
- .gif
- .png

Video:

.avi

.flv

.mpeg

.wmv

Zvukové a hudební:

.mp2

.mp3

.aac

Webové:

.htm

Angličtina:

Přečti si text a pokus se ho volně přeložit:

I love horses and I like riding a horse, too.

In our town there is a big park.

I can ride a horse there.

Here you can see.

I am practising at my grandma's house.

I am wearing a black jacket, light brown riding trousers and dark brown boots.

What sport do you like? Are you good at it?

Napiš, v čem jsi dobrý: alespoň tři věty

I am good at .....ing.

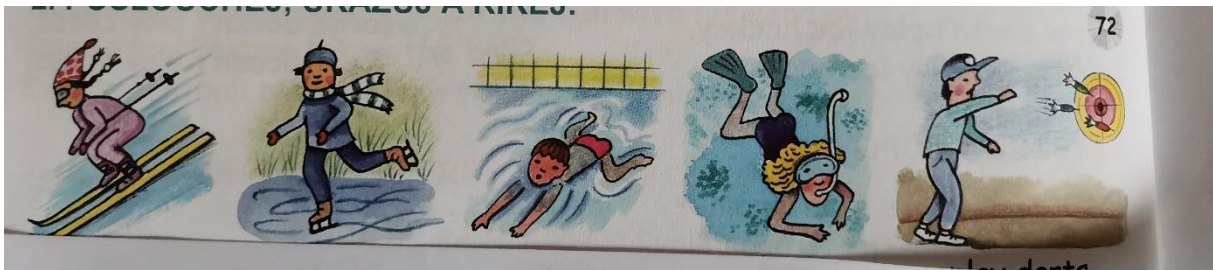

Seřad' obrázky se slovesy:

swimm   dive   play darts   ski   skate
 swimming   diving   playing darts   skiing   skating

Překontroluj správné odpovědi v tabulce, popřípadě chyby oprav:

5. ŘÍKEJ, ZDA JSOU VĚTY PRAVDIVÉ – Right. NEPRAVDIVÉ OPRAV. 70

	football	tennis	ice hockey	basketball	darts	chess
George	✓	✓	X	X	✓	✓
Jeff	✓	X	✓	X	✓	X

George plays football.
 Jeff doesn't play football.
 George doesn't play tennis.
 Jeff plays tennis.
 George doesn't play ice hockey.
 Jeff doesn't play ice hockey.

George doesn't play basketball.
 Jeff plays basketball.
 George plays darts.
 Jeff doesn't play darts.
 George doesn't play chess.
 Jeff doesn't play chess.

Odpovídej:

When do you get up?

When do you have breakfast?

When do you go to school?

When do you have lunch?

When do you do your homework?

When do you have a shower?

When do you have dinner?
